

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Н. Л. Малиновська

ПРЕДСТАВНИЦТВО, ЛОБЮВАННЯ ТА ІНСПЕКТУВАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

**Методичні рекомендації
для спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Випуск 311

Миколаїв – 2020

УДК 364.075.1-46+005.575](076)

М 18

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 10 від 30 червня 2020 р.)

Рецензент:

Коваль Г. В., доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін та соціальної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

М 18

Малиновська, Н. Л. Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі : методичні рекомендації для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» / Н. Л. Малиновська. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. – 60 с. – (Методична серія: Вип. 311).

Методичні рекомендації містять матеріал, що пояснює специфіку дисципліни, особливості опрацювання теоретичного курсу та нормативно-законодавчих і літературних джерел, поради у виконанні індивідуальних і самостійних завдань, підготовку до практичних завдань. Виклад матеріалу забезпечує тісні міжпредметні зв'язки з дисциплінами освітньої програми «Соціальна робота».

Методичні рекомендації підготовлено на допомогу магістрантам щодо оволодіння теоретичними знаннями та придбанням практичних навичок, а також підвищення кваліфікації соціальним працівникам-практикам.

УДК 364.075.1-46+005.575](076)

ISSN 1811-492X

© Малиновська Н. Л., 2020

© ЧНУ ім. Петра Могили, 2020

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис навчальної дисципліни	5
Мета, завдання та результати вивчення навчальної дисципліни.....	6
Програма навчальної дисципліни	11
Зміст навчальної дисципліни.....	13
Самостійна робота студентів	19
Забезпечення освітнього процесу.....	28
Підсумковий контроль	29
Система оцінювання роботи студентів	33
Рекомендовані джерела інформації.....	36
Додатки.....	39
Словник до курсу.....	48

ВСТУП

Програму вивчення навчальної дисципліни **«Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі»** складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів в галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота».

Об'єктом навчальної дисципліни є сфера соціальної дійсності, у якій цілеспрямовано конструюється система відносин в соціальній сфері за допомогою механізмів та інструментів представництва, лобіювання та інспектування соціальних послуг на підставі чинного законодавства України в умовах трансформацій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни **«Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі»** є особливості здійснення процесів представництва та лобіювання в соціальній сфері, а також інспектування соціальних послуг.

Навчальна дисципліна **«Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі»** має міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами «Соціальна робота в різних сферах життєдіяльності», «Соціальна робота в громаді», «Технології і методи соціальної роботи», «Консультавання в соціальній роботі», «Соціальна робота зі спеціальними категоріями клієнтів», «Соціальна робота з молоддю» та є підґрунтям для реалізації практичних навичок під час проходження практики.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі.

2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі.

3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показника	Характеристика дисципліни		
Найменування дисципліни	Представництво, лобювання та інспектування в соціальній роботі		
Галузь знань	23 «Соціальна робота»		
Спеціальність	231 «Соціальна робота»		
Спеціалізація (якщо є)			
Освітня програма	Соціальна робота		
Рівень вищої освіти	Магістр		
Статус дисципліни	Вибіркова		
Курс навчання	6		
Навчальний рік	2020 –2021 н. р.		
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма	
	11	16, 17 тр.	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин		
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма	
	Всього – 120 годин	Всього – 120 годин	
	– лекції	15 годин	8 годин
	– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	30 годин	8 годин
	– годин самостійної роботи студентів	75 годин	104 години
Відсоток аудиторного навантаження	38 %	13,7 %	
Мова викладання	українська		
Форма проміжного контролю (якщо є)			
Форма підсумкового контролю	екзамен		

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: отримати цілісне теоретичне уявлення щодо представництва та лобіювання як соціально-політичних інститутів та механізмів впливу; проаналізувати сутність соціального інспектування як механізму контролю якості соціальних послуг; знати зміст і конкретні форми, методи і прийоми та можливості здійснення цих процесів на законних підставах, відстоюючи інтереси вразливих верств населення; досягнути морально-етичні аспекти цих процесів, знань та навичок для вирішення проблем комунікації і професійної реалізації.

Завдання:

- розкрити сутність представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі;
- представити ретроспекцію процесів представництва, лобіювання та інспектування в соціальній сфері (на прикладі різних країн в різні часи розвитку суспільства);
- визначити об'єкти та суб'єкти можливого представництва та лобіювання в соціальній роботі;
- сформувати навички свідомого використання методів і форм представництва і лобіювання в соціальній сфері при захисті інтересів вразливих груп населення;
- навчити методам та технологіям проведення соціального інспектування;
- сприяти вихованню та закріпленню морально-етичних норм представництва, лобіювання та соціального інспектування;
- розвинути професійно-значущі якості у студентів, необхідних для здійснення представництва, лобіювання та інспектування соціальних послуг;
- розвинути творче мислення, уміння аналізувати і оцінювати конфліктні ситуації, грамотно визначати шляхи і способи оптимального вирішення соціальних проблем шляхом представництва та лобіювання.

Розроблена програма відповідає освітній програмі та орієнтована на формування компетентностей студентів.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретико-методологічних та практичних засад представництва, лобіювання та соціального інспектування.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при обранні стратегії представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами з питань представництва та лобіювання інтересів соціальних груп та проектами з питань інспектування соціальних послуг.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт з представництва інтересів клієнта соціальної роботи, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово під час представництва інтересів клієнтів як складової практичної діяльності соціального працівника, проведення інспектування соціальних послуг.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо технологічного вирішення проблем різних верств населення, методів теоретичного та емпіричного аналізу соціальних процесів, стану та динаміки суспільних настроїв та соціальних проблем.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість щодо визначення об'єктів представництва і лобіювання, визначення способів і методів впливу на осіб, які приймають рішення.

ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу, адаптуватися та діяти у новій ситуації, пропонувати інноваційні технології соціальної роботи для вирішення практичних задач соціальної сфери.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), вирішувати питання неординарно, обирати сучасні підходи при розробці стратегії індивідуального та колективного представництва, проведенні оцінки діяльності стейкхолдерів та залученні їх до участі в кампанії.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії розвивати на основі сучасних теорій комунікацій, управління та новітніх інформаційних технологій.

ЗК 10. Здатність працювати у команді щодо вибору ефективної технології представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі для вирішення практичних задач клієнтів.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій та методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи з питань представництва інтересів соціальних груп, лобіювання та інспектування соціальних послуг.

Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі

СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення на підґрунті представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації за допомогою інструментарію представництва, лобіювання та соціального інспектування.

СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів соціальної діяльності), виступати посередником і координувати діяльність різних державних, громадських, благодійних організацій і установ щодо надання соціальної допомоги особам і групам на основі представництва, лобіювання та соціального інспектування.

СК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності з представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі та якості соціальних послуг.

СК 7. Здатність до професійної рефлексії.

СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень під час представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

СК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефаківців під час виконання функцій з представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

СК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій з питань представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі.

СК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи під час.

СК 13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

Передумови вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «**Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі**» має міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами «Соціальна робота в різних сферах життєдіяльності», «Соціальна робота в громаді», «Технології соціальної роботи», «Консультавання в соціальній роботі», «Соціальна робота зі спеціальними категоріями клієнтів», «Соціальна робота з молоддю» та є підґрунтям для реалізації практичних навичок під час проходження практики.

Очікуванні результати

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- предмет, об'єкт та інструментарій навчальної дисципліни «Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній сфері»;
- загальні теоретичні проблеми та зміст практики представництва, лобіювання та інспектування в соціальній сфері під час роботи з різними категоріями клієнтів;
- сутність і зміст інструментарію представництва, лобіювання та інспектування в соціальній роботі, форми і методи діяльності з подолання складних життєвих обставин і вирішення соціальних проблем;
- сутність представництва інтересів соціальних клієнтів як складової практичної діяльності соціального працівника, види представництва (професійне, громадське, колективне, індивідуальне), повноваження представника, підстави виникнення повноважень для процесу представництва в соціальній роботі тощо);
- сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері, функції та методи лобіювання, правову регламентацію лобістської діяльності в Україні та світі;
- сутність інспектування в соціальній роботі, перевірку якості надання соціальних послуг;
- особливості процесу представництва та захисту інтересів вразливих груп населення;
- особливості процесу лобіювання як механізму захисту інтересів вразливих груп населення;
- особливості процесу інспектування як контролю з надання соціальних послуг та соціальних виплат громадянам України.

На основі цих знань у студентів будуть сформовані **уміння**:

- розробляти стратегії колективного представництва, проводити оцінку діяльності стейкхолдерів та залучати їх до участі в кампанії;
- визначати способи і методи впливу на осіб, які ухвалюють рішення;
- направляти індивідуальні і колективні звернення;
- розробляти стратегії адвокати – громадянського представництва;
- складати акт соціального інспектування;
- знаходити технологічне вирішення соціальних проблем різного рівня;
- проектувати технологію соціальної роботи для конкретного випадку;
- пропонувати ефективні технології представництва, лобіювання та інспектування в соціальній сфері для вирішення практичних задач;

***Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі***

– володіти практичними навичками професійної компетентності, науково-дослідницької роботи в рамках виконання і оформлення курсової і дипломної роботи;

– інтегрувати теоретичні знання про методи та технології соціальної роботи в практичний досвід.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій як і з галузі соціальної роботи, та і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 8. Автономно ухвалювати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПРН 22. Узагальнювати результати власних наукових досліджень та оприлюднювати їх у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо).

Контроль за засвоєнням матеріалу. Контроль знань студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового етапів. Поточний контроль здійснюється під час вивчення тем, проведення семінарських занять. Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі екзамену, який має на меті перевірку знань студентів з теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань під час вирішення практичних завдань, а також навичок самостійної роботи з навчальною і науковою літературою.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (семинарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі				
1	Тема 1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів.	2	4	13
2	Тема 2. Представництво інтересів клієнтів соціальної роботи як практичний аспект. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.	2	4	13
3	Тема 3. Зв'язок між стратегіями втручання у соціальній роботі та стратегіями представництва інтересів соціальних груп.	2	4	13
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобювання та можливості його використання у соціальній роботі				
4	Тема 4. Сутність та основні різновиди лобювання в соціальній сфері. Лобювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп.	2	4	13
5	Тема 5. Правова регламентація лобістської діяльності в світі і Україні.	2	4	13
6	Тема 6. Технологія здійснення адвокати в соціальній роботі.	1	2	14
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування.				
7	Тема 7. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.	2	4	13
8	Тема 8. Зміст соціального інспектування. Види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг.	2	4	13
Всього за курсом		15	30	105

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

Заочна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі				
1	Тема 1. Особливості та сутність представництва інтересів клієнтів соціальної роботи. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.	2	2	45
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі				
2	Тема 2. Сутність та основні різновиди лобіювання в соціальній сфері. Правова регламентація лобістської діяльності в світі і в Україні.	2	2	27
3	Тема 3. Технологія здійснення адвокасії та процесу лобіювання. Інститут лобіювання в країнах західної демократії. Молодіжне лобіювання.	2	2	18
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування.				
4	Тема 11. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі. Зміст, види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг.	2	2	45
Всього за курсом		8	8	134

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма

План лекцій

№	Тема заняття/план
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі	
1	Тема 1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів Види представництва інтересів клієнтів соціальної роботи. Особливості індивідуального представництва інтересів клієнтів у соціальній роботі. Безпосереднє професійне представництво. Нормативно-законодавча база представництва інтересів клієнта в Україні. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Функції, обов'язки та права представника та його клієнта.
2	Тема 2. Представництво інтересів клієнтів соціальної роботи як практичний аспект. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва. Причини та необхідність представлення та захисту інтересів клієнтів соціальної роботи. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва. Представництво та посередництво в соціальній роботі. Особливості принципу активізації на кожній фазі процесу соціальної роботи.
3	Тема 3. Зв'язок між стратегіями втручання у соціальній роботі та стратегіями представництва інтересів соціальних груп Класифікація клієнтів соціальної роботи за різними ознаками. Перелік соціальних послуг та правила їх надання. Поняття стратегій втручання та їхнє призначення. Стратегії прямого втручання (догляд, навчання/наставництво). Стратегії комбінованого (проміжного) втручання. Стратегії втручання, спрямованого на зміну системи. Стратегії представництва інтересів соціальних груп.
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі	
4	Тема 4. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері. Лобіювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп Лобіювання інтересів у соціальній роботі і його різновиди. Об'єкти лобіювання. Методи лобіювання. Основні моделі державно-приватного партнерства як механізму узгодження інтересів соціальних груп. Організації, що сприяють розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

Продовження табл.

5	<p style="text-align: center;">Тема 5. Правова регламентація лобістської діяльності в світі і в Україні</p> <p>Правова регламентація лобістської діяльності. Американська модель лобізму та його регулювання. Європейський досвід лобістської діяльності. Законодавча база (проекти) у сфері лобістської діяльності в Україні.</p>
6	<p style="text-align: center;">Тема 6. Технологія здійснення адвокати та процесу лобіювання</p> <p>Визначення адвокати та користь адвокаційних заходів. Правове поле, що забезпечує можливості адвокати. Практики адвокати в соціальній сфері країн світ і України.</p>
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування.	
7	<p style="text-align: center;">Тема 7. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.</p> <p>Соціальне інспектування, його мета, завдання та функції. Об'єкти та суб'єкти соціального інспектування. Нормативно-правова база здійснення соціального інспектування.</p>
8	<p style="text-align: center;">Тема 8. Зміст соціального інспектування. Види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг.</p> <p>Зміст соціального інспектування. Види соціального інспектування: планове, оперативне, моніторингове. Методи соціального інспектування: вивчення документації, обстеження, спостереження, інтерв'ю, бесіда, анкетування. Функції соціального інспектування: діагностична, попереджувально-профілактична, інформаційна, наглядово-контрольна, охоронно-захисна, комунікативна, координаційна.</p>

**Денна форма
План семінарських занять**

№	Тема заняття/план
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі	
1	<p style="text-align: center;">Тема 1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів.</p> <p>Види представництва інтересів клієнтів соціальної роботи. Особливості індивідуального представництва інтересів клієнтів у соціальній роботі. Безпосереднє професійне представництво. Нормативно-законодавча база представництва інтересів клієнта в Україні. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Функції, обов'язки та права представника та його клієнта.</p>

2	<p>Тема 2. Представництво інтересів клієнтів соціальної роботи як практичний аспект. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.</p> <p>Причини та необхідність представлення та захисту інтересів клієнтів соціальної роботи. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва. Представництво та посередництво в соціальній роботі. Особливості принципу активізації на кожній фазі процесу соціальної роботи.</p>
3	<p>Тема 3. Зв'язок між стратегіями втручання у соціальній роботі та стратегіями представництва інтересів соціальних груп</p> <p>Класифікація клієнтів соціальної роботи за різними ознаками. Перелік соціальних послуг та правила їх надання. Поняття стратегій втручання та їхнє призначення. Стратегії прямого втручання (догляд, навчання/наставництво). Стратегії комбінованого (проміжного) втручання. Стратегії втручання, спрямованого на зміну системи. Стратегії представництва інтересів соціальних груп.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі</p>	
4	<p>Тема 4. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері. Лобіювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп</p> <p>Лобіювання інтересів у соціальній роботі і його різновиди. Об'єкти лобіювання. Методи лобіювання. Основні моделі державно-приватного партнерства як механізму узгодження інтересів соціальних груп. Організації, що сприяють розвитку державно-приватного партнерства в Україні.</p>
5	<p>Тема 5. Правова регламентація лобістської діяльності у світі і в Україні</p> <p>Правова регламентація лобістської діяльності. Американська модель лобізму та його регулювання. Європейський досвід лобістської діяльності. Законодавча база (проекти) у сфері лобістської діяльності в Україні.</p>
6	<p>Тема 6. Технологія здійснення адвокати та процесу лобіювання</p> <p>Визначення адвокати та користь адвокаційних заходів. Правове поле, що забезпечує можливості адвокати. Практики адвокати в соціальній сфері країн світу і України.</p>
<p>Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування.</p>	
7	<p>Тема 7. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.</p> <p>Соціальне інспектування, його мета, завдання та функції. Об'єкти та суб'єкти соціального інспектування. Нормативно-правова база здійснення соціального інспектування.</p>

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

Продовження табл.

8	<p>Тема 8. Зміст соціального інспектування. Види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг.</p> <p>Зміст соціального інспектування. Види соціального інспектування: планове, оперативне, моніторингове. Методи соціального інспектування: вивчення документації, обстеження, спостереження, інтерв'ю, бесіда, анкетування. Функції соціального інспектування: діагностична, попереджувально-профілактична, інформаційна, наглядово-контрольна, охоронно-захисна, комунікативна, координаційна.</p>
---	---

Заочна форма

План лекцій

№	Тема заняття/план
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі	
1	<p style="text-align: center;">Тема 1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.</p> <p>Види представництва інтересів клієнтів соціальної роботи. Особливості індивідуального представництва інтересів клієнтів у соціальній роботі. Безпосереднє професійне представництво. Нормативно-законодавча база представництва інтересів клієнта в Україні. Причини та необхідність представлення та захисту інтересів клієнтів соціальної роботи. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва. Функції, обов'язки та права представника та його клієнта. Представництво та посередництво в соціальній роботі.</p>
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі	
2	<p style="text-align: center;">Тема 2. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері. Правова регламентація лобістської діяльності в світі і в Україні</p> <p>Лобіювання інтересів у соціальній роботі і його різновиди. Об'єкти лобіювання. Методи лобіювання. Основні моделі державно-приватного партнерства як механізму узгодження інтересів соціальних груп. Організації, що сприяють розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Правова регламентація лобістської діяльності. Американська модель лобізму та його регулювання. Європейський досвід лобістської діяльності. Законодавча база (проекти) у сфері лобістської діяльності в Україні.</p>

3	<p>Тема 3. Технологія здійснення адвокати та процесу лобіювання. Інститут лобіювання в країнах західної демократії. Молодіжне лобіювання.</p> <p>Визначення адвокати та користь адвокаційних заходів. Правове поле, що забезпечує можливості адвокати. Практики адвокати в соціальній сфері країн світу і в Україні. Історичний аспект виникнення політичного лобіювання, його сутність та основні різновиди. Функції та методи лобіювання. Лобіювання як система реалізації групових інтересів.</p>
<p>Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування</p>	
4	<p>Тема 4. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі. Зміст, види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг</p> <p>Соціальне інспектування, його мета, завдання та функції. Об'єкти та суб'єкти соціального інспектування. Нормативно-правова база здійснення соціального інспектування. Зміст соціального інспектування. Види соціального інспектування: планове, оперативне, моніторингове. Методи соціального інспектування: вивчення документації, обстеження, спостереження, інтерв'ю, бесіда, анкетування. Функції соціального інспектування: діагностична, попереджувально-профілактична, інформаційна, наглядово-контрольна, охоронно-захисна, комунікативна, координаційна.</p>

План семінарських занять

№	Тема заняття/план
<p>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі</p>	
1	<p>Тема 1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва</p> <p>Види представництва інтересів клієнтів соціальної роботи. Особливості індивідуального представництва інтересів клієнтів у соціальній роботі. Безпосереднє професійне представництво. Нормативно-законодавча база представництва інтересів клієнта в Україні. Причини та необхідність представлення та захисту інтересів клієнтів соціальної роботи. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва. Функції, обов'язки та права представника та його клієнта. Представництво та посередництво в соціальній роботі.</p>

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

Продовження табл.

Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі	
2	<p style="text-align: center;">Тема 2. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері. Правова регламентація лобістської діяльності в світі і в Україні</p> <p>Лобіювання інтересів у соціальній роботі і його різновиди. Об'єкти лобіювання. Методи лобіювання. Основні моделі державно-приватного партнерства як механізму узгодження інтересів соціальних груп. Організації, що сприяють розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Правова регламентація лобістської діяльності. Американська модель лобізму та його регулювання. Європейський досвід лобістської діяльності. Законодавча база (проекти) у сфері лобістської діяльності в Україні.</p>
3	<p style="text-align: center;">Тема 3. Технологія здійснення адвокати та процесу лобіювання. Інститут лобіювання в країнах західної демократії. Молодіжне лобіювання</p> <p>Визначення адвокати та користь адвокатиційних заходів. Правове поле, що забезпечує можливості адвокати. Практики адвокати в соціальній сфері країн світу і в Україні. Історичний аспект виникнення політичного лобіювання, його сутність та основні різновиди. Функції та методи лобіювання. Лобіювання як система реалізації групових інтересів.</p>
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування	
4	<p style="text-align: center;">Тема 4. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі. Зміст, види, методи та функції соціального інспектування. Державні стандарти соціальних послуг.</p> <p>Соціальне інспектування, його мета, завдання та функції. Об'єкти та суб'єкти соціального інспектування. Нормативно-правова база здійснення соціального інспектування. Зміст соціального інспектування. Види соціального інспектування: планове, оперативне, моніторингове. Методи соціального інспектування: вивчення документації, обстеження, спостереження, інтерв'ю, бесіда, анкетування. Функції соціального інспектування: діагностична, попереджувально-профілактична, інформаційна, наглядово-контрольна, охоронно-захисна, комунікативна, координаційна.</p>

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Метою самостійної роботи є розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів, формування практичних навичок, що свідчить про засвоєння теоретичного матеріалу.

Форми самостійної роботи з навчальної дисципліни передбачають: опрацювання теоретичного лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання; підготовка до семінарських; виконання індивідуальних завдань (підготовка повідомлень та виступів за визначеною тематикою; підготовка творчо-пошукової роботи у вигляді презентації; інформаційно-аналітична робота за науковими матеріалами тощо).

Проблемні завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичний аспект представництва інтересів клієнта в соціальній роботі

1. Розробити алгоритм представництва інтересів клієнта соціальним працівником (визначити проблему, охарактеризувати клієнта та суперечності між сторонами, визначити повноваження щодо представництва, визначити інстанцію та хід представлення інтересів). Результати представити під час семінарського заняття усно.

2. Підготувати проблемні питання щодо представництва інтересів клієнта соціальної роботи для обговорення і розробки пам'ятки для соціального працівника-початківця. Результати: питання і пам'ятка (письмово).

Змістовий модуль 2. Теоретичні засади процесу лобіювання та можливості його використання у соціальній роботі

1. Проаналізувати нормативно-законодавчі документи щодо лобістської діяльності на прикладі трьох-чотирьох країн з посиланням на документи. Підготувати порівняльну характеристику у вигляді повідомлення (5–6 сторінок друкованого тексту).

2. Проаналізувати спроби створення правового поля лобістської діяльності в Україні, а саме: законопроекти: **Про лобізм** № 5144 від 20.09.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60052/. – Загол. з екрана; **Про лобіювання** № 5144-1 від 05.10.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60191/. – Загол. з екрана; **Про публічну адвокацію** № 5661 від 19.01.2017. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/>

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

zweb2/webproc4_1?pf3511=60943. – Загол. з екрана; **Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб’єктами владних повноважень** № 7129 від 20.07.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62573. – Загол. з екрана). Результат роботи: письмове повідомлення (5–6 сторінок друкованого тексту).

3. Скласти у вигляді таблиці «Переваги і недоліки різних моделей лобістської діяльності у світі».

4. Ознайомитись з електронним збірником «Адвокаси в дії» та проаналізувати декілька прикладів. Висловити власну думку щодо ефективності засобів адвокати в соціальній роботі усно під час семінару.

5. Навести приклади лобіювання з художніх фільмів та проаналізувати сильні й слабкі сторони лобістів. Оцінити соціальний ефект від їхніх дій.

Змістовий модуль 3. Теоретичні засади інспектування соціальних послуг. Практика здійснення соціального інспектування

1. Проаналізувати представлені **Державні стандарти соціальних послуг** (Додаток А) на предмет того, яка соціальна послуга надається і яким чином, з метою визначення критеріїв на відповідність соціальної послуги при здійсненні інспектування.

Результати оформити у вигляді таблиці.

Дати рекомендації соціальному інспектору у вигляді пам’ятки.

Назва Державного стандарту, рік прийняття	Категорія клієнта	Зміст соціальної послуги	Форма надання соціальної послуги	Критерії оцінювання соціальної послуги

Вимоги: студент самостійно обирає завдання із запропонованих до кожного змістового модулю. Результати представити письмово та усно під час семінарських занять.

Теми творчо-пошукових робіт у вигляді презентацій

1. Особливості та сутність представництва у соціальній роботі. Види представництва.

2. Представництво інтересів клієнтів соціальної роботи як практичний аспект професійної діяльності соціального працівника.

3. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі.

4. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.
5. Стратегії представництва інтересів соціальних груп.
6. Стратегії втручання у соціальній роботі.
7. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері.
8. Лобіювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп.
9. Правова регламентація лобістської діяльності в Україні та світі.
10. Державно-приватне партнерство як механізм узгодження інтересів соціальних груп.
11. Технологія здійснення адвокати та процесу лобіювання.
12. Інститут лобіювання в країнах західної демократії. Молодіжне лобіювання.
13. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.
14. Зміст соціального інспектування.
15. Види, методи та функції соціального інспектування.
16. Професійні стандарти соціального інспектування.
17. Порядок інспектування сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах.
18. Соціальний працівник як представник інтересів клієнтів соціальної роботи.
19. Приклади успішного лобіювання соціальних питань.
20. Адвокати і соціальна робота: успішні практики.

Вимоги до презентації: змістовність, інформативність, наочність; самостійність у виконанні роботи. Презентація містить 15 –17 слайдів (звуковий супровід, ефекти анімації тощо), створюється за допомогою сучасного програмного забезпечення.

Інформаційно-аналітична робота за науковими матеріалами:

Ознайомитись та сформулювати власну думку щодо питань, які розглядаються у запропонованих матеріалах:

1. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей : навч. посіб. / А. Бойко [та ін.] ; ред. Т. Семигіна ; Благодійна організація «Соціальна служба "Віфанія"», Школа соціальної роботи ім. В. І. Полтавця НаУКМА. – К. : Четверта хвиля, 2004. – 216 с.

2. Базилевич Д. Лобіювання в Україні та за кордоном: досвід, проблеми і перспективи : інформ.-аналіт. матеріали до круглого столу, 26 лют. 2009 р., м. Київ / за заг. ред. канд. юрид. наук В. Федоренка ; М-во юстиції України, Департамент констит. та адм. права, Прогр.

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

сприяння Парламенту П, Progr. акад. обмінів ім. Фулбрайта. – К. : Москаленко О. М., 2009. – 36 с.

3. Інформування населення про соціальні та реабіліційні послуги: метод. посіб. / [авт. кол. Т. Семигіна, Г. Коришова, О. Іванова]. – К. : К.І.С., 2013. – 104 с. (Проект Програми розвитку ООН та Міністерства соціальної політики України «Підтримка реформи соціального сектору в Україні»).

Результат: виступ на семінарі, розробка проблемних питань для обговорення (4–5 питань).

3. Контрольна робота (для студентів заочної форми навчання). Контрольна робота студентів заочної форми навчання проводиться з метою перевірки знань студентів з окремих теоретико-практичних питань дисципліни. Контрольна робота проводиться письмово у формі відповідей на запитання. Принциповим є самостійність виконання.

**Варіанти контрольних робіт
для студентів заочної форми навчання**

Варіант № 1

1. Охарактеризуйте зміст інспектування в соціальній роботі.
2. Розкрийте організаційні засади кампанії представництва в соціальній роботі.
3. Поясніть сутність процесу лобіювання.

Варіант №2

1. Охарактеризуйте основні поняття навчальної дисципліни «Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі».
2. Розкрийте функції соціального інспектування.
3. Поясніть сутність корпоративної соціальної відповідальності.

Варіант №3

1. Охарактеризуйте специфіку представництва інтересів вразливих верств населення в соціальній роботі.
2. Розкрийте види, методи і функції соціального інспектування.
3. Поясніть сутність лобіювання.

Варіант № 4

1. Охарактеризуйте підстави виникнення повноважень для процесу представництва в соціальній роботі.
2. Розкрийте стратегії представництва інтересів соціальних груп.
3. Поясніть необхідність діагностування складних життєвих обставин.

Варіант № 5

1. Охарактеризуйте нормативно-правові основи соціального інспектування.
2. Розкрийте етапи, що включають зміст соціального інспектування.
3. Поясніть сутність молодіжного лобіювання.

Варіант № 6

1. Охарактеризуйте загальні підходи до організації та надання соціальних послуг.
2. Розкрийте принципи надання соціальних послуг в Україні.
3. Поясніть необхідність анкетування в соціальному інспектуванні.

Варіант № 7

1. Охарактеризуйте акції прямої дії як засобу впливу соціальних груп на органи влади.
2. Розкрийте відмінності між представництвом та посередництвом у соціальній роботі.
3. Поясніть проблеми інституалізації лобіювання в Україні.

Варіант № 8

1. Охарактеризуйте форми та методи акцій прямої дії (протесту і переконання, відмова від співпраці, втручання).
2. Обґрунтуйте необхідність інспектування в соціальній роботі.
3. Дайте характеристику об'єктів та суб'єктів представництва в соціальній роботі.

Варіант № 9

1. Охарактеризуйте технології здійснення адвокати.
2. Розкрийте актуальність інституту лобіювання в Україні.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації) з точки зору інспектування в соціальній роботі.

Варіант № 10

1. Охарактеризуйте функції соціального інспектування.
2. Розкрийте понятійний апарат навчальної дисципліни.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту догляду вдома з точки зору інспектування в соціальній роботі.

Варіант № 11

1. Охарактеризуйте стратегії комбінованого (проміжного) втручання.
2. Розкрийте роль стейкхолдерів у процесі представництва.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту соціальної послуги кризового та екстреного втручання з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 12

1. Охарактеризуйте державно-приватне партнерство як механізм узгодження інтересів соціальних груп.
2. Розкажіть про виникнення лобіювання в світі.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту паліативного догляду з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 13

1. Охарактеризуйте види прямого втручання: догляд, ведення випадку, навчання (наставництво).
2. Наведіть приклади представництва інтересів сім'ї соціальною службою.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту денного догляду з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 14

1. Охарактеризуйте вуличну роботу як стратегію комбінованого втручання.
2. Розкажіть про можливості використання лобіювання в соціальній роботі.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності з точки зору інспектування в соціальній роботі.

Варіант № 15

1. Охарактеризуйте фасилітацію як стратегію комбінованого втручання.
2. Розкажіть сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів з точки зору інспектування в соціальній роботі.

Варіант № 16

1. Охарактеризуйте активізацію/мобілізацію як стратегію комбінованого (проміжного) втручання.
2. Окресліть шляхи впливу громадських організацій на державну політику.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту надання притулку бездомним особам з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 17

1. Охарактеризуйте представництво і захист інтересів як стратегію комбінованого (проміжного) втручання.
2. Наведіть класифікацію стейкхолдерів та поясніть їхнє місце у процесі.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту консультування з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 18

1. Охарактеризуйте консультування як стратегію комбінованого (проміжного) втручання.
2. Наведіть приклади діяльності лобістів, «груп тиску» в соціальній сфері.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту соціальної адаптації з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 19

1. Охарактеризуйте нормативно-законодавчу базу представництва інтересів в Україні.
2. Розкажіть про становлення лобіювання в країнах західної демократії.
3. Дайте загальну характеристику Державного стандарту соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб з точки зору інспектування соціальних послуг.

Варіант № 20

1. Охарактеризуйте організаційні засади кампанії представництва.
2. Розкрийте порядок інспектування сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах.
3. Наведіть приклади представництва інтересів вразливих верств населення.

Варіант № 21

1. Охарактеризуйте складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.
2. Розкрийте зміст інспектування територіального центру обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
3. Розгляньте лобіювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп

Варіант № 22

1. Охарактеризуйте фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї.
2. Поясніть користь самопредставництва під час захисту інтересів вразливих верств населення.
3. Проаналізуйте попереджувально-профілактичну та охоронно-захисну функції в соціальному інспектуванні.

Варіант № 23

1. Охарактеризуйте інформаційні кампанії як метод адвокати.
2. Розкрийте зміст інспектування діяльності ЦСС СДМ по реалізації Державної програми «Діти України».
3. Поясніть неоднозначне ставлення до лобіювання в Україні.

Варіант № 24

1. Охарактеризуйте написання звернень як метод адвокати.
2. Поясніть причини виникнення складних життєвих обставин.
3. Розкрийте зміст інспектування адресних соціальних допомог малозабезпеченим громадянам.

Варіант № 25

1. Охарактеризуйте громадські слухання як метод адвокати.
2. Розкрийте зміст соціального інспектування діяльності шкіл-інтернатів.
3. Поясніть сутність представництва інтересів соціально вразливих дітей та сімей.

Варіант № 26

1. Охарактеризуйте представництво інтересів як зміст діяльності соціального працівника.
2. Розкрийте зміст інспектування фінансової діяльності соціальних служб. Діяльність контрольно-ревізійних управлінь.
3. Поясніть необхідність контролю якості соціальних послуг.

Варіант № 27

1. Охарактеризуйте види представництва інтересів.
2. Розкрийте зміст інспектування закладів освіти з реалізації Указів Президента України щодо формування здорового способу життя та духовності у суспільстві.
3. Поясніть проблеми легітимації інституту лобіювання в Україні та шляхи їх розв'язання.

Варіант № 28

1. Охарактеризуйте об'єктивні та суб'єктивні труднощі під час представництва інтересів клієнтів соціальної роботи.
2. Розкрийте зміст соціального інспектування дотримання Конвенції про права дитини у притулках для неповнолітніх та школах-інтернатах.
3. Поясніть сутність лобістської діяльності в соціальній сфері.

Варіант № 29

1. Охарактеризуйте соціальне інспектування молодіжних служб в Україні.
2. Розкажіть про громадські слухання як елемент лобіювання.
3. Поясніть зміст аналізу причин та факторів необхідності соціального інспектування.

Варіант № 30

1. Охарактеризуйте теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.
2. Розкрийте роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.
3. Поясніть актуальність представництва інтересів клієнтів в соціальній роботі.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Опорні конспекти лекцій; нормативні документи; ілюстративні матеріали.

Наявні навчально-методичні матеріали, у тому числі й на електронних носіях:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- плани семінарських, індивідуальних занять;
- завдання для самостійної роботи;
- навчальні посібники;
- наукові праці автора;
- рекомендована література: базова та додаткова, нормативно-законодавча.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Питання до екзамену з дисципліни «Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі»

1. Особливості та сутність поняття «представництва» в соціальній роботі.
2. Види представництва в соціальній роботі.
3. Об'єкти та суб'єкти представництва в соціальній роботі.
4. Повноваження представника. Підстави виникнення повноважень для процесу представництва.
5. Нормативно-законодавче забезпечення представництва в соціальній роботі.
6. Стратегії представництва інтересів соціальних груп.
7. Організаційні засади кампанії представництва.
8. Стратегії втручання у соціальній роботі.
9. Народне представництво: сутність, суб'єкти та особливості здійснення в Україні.
10. Корпоративна соціальна відповідальність.
11. Організаційні засади кампанії представництва.
12. Коаліція захисників. Самопредставництво.
13. Загальна характеристика Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів.
14. Приклади державно-приватного партнерства як механізму узгодження інтересів соціальних груп.
15. Роль стейкхолдерів у процесі представництва.
16. Технології здійснення адвокати та процесу лобіювання.
17. Технології переговорних процесів у представництві та лобіюванні.
18. Роль кампанії адвокати у процесі відстоювання інтересів у соціальній сфері.
19. Нормативно-правова основа здійснення адвокати (Закон України «Про звернення громадян»).
20. Методи адвокати (інформаційні кампанії, написання звернень, громадські слухання).
21. Практика здійснення адвокати в Україні та за кордоном.
22. Лобіювання як соціально-політичний феномен: сутність і засоби впливу.
23. Сутність та основні різновиди лобіювання у соціальній сфері. Лобіювання як механізм реалізації інтересів соціальних груп.

***Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі***

24. Правова регламентація лобістської діяльності в країнах ЄС.
25. Правова регламентація лобістської діяльності в Україні.
26. Інститут лобіювання в країнах західної демократії. Молодіжне лобіювання.
27. Теоретичні засади і нормативно-правові підстави здійснення інспектування в соціальній роботі.
28. Нормативно-правові основи соціального інспектування.
29. Зміст соціального інспектування.
30. Види, методи та функції соціального інспектування.
31. Професійні стандарти соціального інспектування.
32. Порядок інспектування сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах.
33. Принципи соціального інспектування.
34. Методи соціального інспектування.
35. Функції соціального інспектування.
36. Визначення об'єкта соціального інспектування.
37. Умови, за яких здійснюється соціальне інспектування в Україні.
38. Формування соціального інспектування в Україні.
39. Соціальне інспектування як фактор оптимізації соціальної роботи.
40. Організаційна система соціального інспектування.
41. Історія соціального інспектування в Україні.
42. Технологічний характер соціального інспектування.
43. Сутність соціального інспектування. Види інспектування.
44. Методи соціального інспектування.
45. Діагностування складних життєвих обставин.
46. Етапи проведення соціального інспектування.
47. Результати здійснення соціального інспектування.
48. Інспектування територіального центру обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
49. Інспектування фінансової діяльності соціальних служб. Діяльність контрольно-ревізійних управлінь.
50. Соціальне інспектування діяльності шкіл-інтернатів.
51. Соціальне інспектування дотримання Конвенції про права дитини у притулках для неповнолітніх та школах-інтернатах.
52. Соціальне інспектування молодіжних служб в Україні.
53. Діяльність контрольно-ревізійних управлінь з питань інспектування.
54. Інспектування закладів освіти по реалізації Указів Президента України щодо формування здорового способу життя та духовності у суспільстві.

55. Інспектування адресних соціальних допомог малозабезпеченим громадянам.
56. Інспектування діяльності ЦСС СДМ з реалізації Державної програми «Діти України».
57. Анкетування в соціальному інспектуванні.
58. Аналіз попереджувально-профілактичної та охоронно-захисної функцій в соціальному інспектуванні.
59. Аналіз причин та факторів необхідності соціального інспектування.
60. Сутність діагностичної функції в соціальному інспектуванні.
61. Фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї.
62. Етапи, що включають зміст соціального інспектування.
63. Складна життєва ситуація як об'єктивна сукупність елементів середовища.
64. Поняття «оцінка потреб» особистості, що опинилася у складних життєвих обставинах.
65. Роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.
66. Порядок оцінки матеріального стану заявника на отримання державної соціальної допомоги та членів їхніх сімей.
67. Загальна характеристика Державного стандарту догляду вдома.
68. Загальна характеристика Державного стандарту денного догляду.
69. Характеристика Державного стандарту надання притулку бездомним особам.
70. Загальна характеристика Державного стандарту соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб.
71. Загальна характеристика Державного стандарту соціальної адаптації.
72. Загальна характеристика Державного стандарту консультування.
73. Загальна характеристика Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності.
74. Загальна характеристика Державного стандарту паліативного догляду.
75. Характеристика Державного стандарту соціальної послуги кризового та екстреного втручання.
76. Загальна характеристика Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації).
77. Анкетування в соціальному інспектуванні.

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

78. Акції прямої дії як засіб впливу соціальних груп на органи влади.
79. Відмінності між представництвом та посередництвом в соціальній роботі.
80. Форми та методи акцій прямої дії (протесту і переконання, відмова від співпраці, втручання).
81. Приклади діяльності лобістів, «груп тиску» в соціальній сфері.
82. Приклади представництва інтересів сім'ї соціальною службою.
83. Громадські слухання як метод адвокасі.
84. Інформаційні кампанії з соціальних питань як метод адвокасі.
85. Активізація/мобілізація як стратегія комбінованого (проміжного) втручання.
86. Вулична робота як стратегія комбінованого втручання.
87. Фасилітація як стратегія комбінованого втручання.
88. Контроль якості соціальних послуг.
89. Зміст діяльності соціального працівника у ролі представника інтересів клієнта соціальної роботи.
90. Діяльність неурядових організацій у ролі представника інтересів незахищених верств населення.

Приклад екзаменаційного білета

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут державного управління
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки
Навчальна дисципліна: **Представництво, лобіювання та
інспектування соціальних послуг**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Види представництва інтересів клієнта соціальної роботи (10 б.).
 2. Лобіювання як соціально-політичний феномен: сутність і засоби впливу (15 б.).
 3. Сутність діагностичної функції в соціальному інспектуванні (15 б.).
- Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки

Протокол № _____
Завідувач кафедри, професор
Екзаменатор: доцент кафедри

від «___» _____ 2020 року
Палагнюк Ю. В.
Малиновська Н. Л.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Відповідно до положення про систему рейтингової оцінки знань студентів під час вивчення навчальної дисципліни «Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі» застосовується така система оцінювання роботи студентів.

Денна форма

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1	Опитування та виступи на групових заняттях (передбачено 15 занять, не менше 7 відповідей за семестр)	7 відповідей x 5 балів = 35 балів	Протягом семестру
2	Проблемні завдання (три завдання (по одному завданню до кожного змістового модуля).	3 завдання x 3 бали = 9 балів	Протягом семестру
3	Творчо-пошукова робота у вигляді презентації (пошук, підбір інформації, підготовка та представлення)	7 балів	Протягом семестру
4	Інформаційно-аналітична робота за науковими матеріалами	3 публікації x 3 бали = 9 балів	Протягом семестру
	Екзамен	У кожному білеті по 3 питання. Перше питання – 10 балів, друге та третє – по 15 балів = 40 балів	Екзамен
Всього			100

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання (денна та заочна форма навчання)

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації.

Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне мислення: розгорнуті і стислі усні відповіді, письмові роботи, доповіді, реферати, виступи в дискусіях тощо.

При цьому враховується:

- розуміння студентами взаємозв'язків між соціальними умовами та соціальними подіями, уміння порівнювати, пояснювати, аналізувати та критично оцінювати факти;
- самостійність мислення;
- використання різних джерел знань з розумінням їхніх особливостей (нормативно-законодавчі, дослідницькі, статистичні, довідникові тощо), умінням їх характеризувати і оцінювати;
- правильність і достатність добору фактів для розв'язування поставлених викладачем завдань;
- чіткість і завершеність викладу;
- грамотність.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен проводиться за запитаннями відповідно до тематики лекційних та семінарсько-практичних занять.

За результатами вивчення навчальної дисципліни в цілому за критеріями оцінки якості знань і навичок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та за шкалою ЧНУ ім. Петра Могили (90 –100, 82 –89, 67 –74, 60 –66, 35 –59, 1 –34) виставляються у залікову книжку та в інші звітні документи така кількість набраних балів:

- від 90 до 100 балів – А «відмінно»;
- від 82 до 89 – В «добре»;
- від 75 до 81 – С «добре»;
- від 67 до 74 – D «задовільно»;
- від 60 до 66 – E «задовільно»;
- від 35 до 59 – FX «незадовільно» (з можливістю повторного складання заліку);
- від 1 до 34 – F «незадовільно» (не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням даного навчального курсу).

Оцінка «відмінно» за національною шкалою (А – за шкалою ECTS) передбачає чітку, послідовну, логічну відповідь на поставлене питання. Студент володіє всіма необхідними категоріями, визначеннями та дефініціями з питань білета; розкриває питання про стан наукової розробки проблеми відносно кожної зі складових білета; чітко характеризує систему критеріїв аналізу зафіксованих у білеті питань, а також висловлює власну точку зору щодо зазначеного питання.

Оцінка «добре» за національною шкалою (В, С – за шкалою ECTS) передбачає повну відповідь відносно питань, зафіксованих у білеті.

Студент володіє головними категоріями та визначеннями; може охарактеризувати сутнісні та змістовні параметри проблеми; відповідає на додаткові питання. Під час розкриття питань відсутня характеристика наукової розробки теми; не сповна розкриваються зв'язки між складовими підсистемами питання; власна думка відсутня або не обгрунтована.

Оцінка «задовільно» за національною шкалою (D, E – за шкалою ECTS) передбачає наявність поверхових теоретичних знань, володіння головними категоріями та присутність системних уявлень про сутність визначеної в питанні проблеми. Студент орієнтується в комплексі інформації з питань, зазначених у білеті. Відповіді на додаткові питання є неповними або поверховими.

Оцінка «незадовільно» за національною шкалою (FX, F – за шкалою ECTS) передбачає наявність поверхових уявлень щодо змісту та сутності питань, зазначених у білеті. Студент не може структурувати інформацію з питання, сформулювати системне визначення необхідних дефініцій, категорій та понять; не відповідає на додаткові питання.

Форми контролю – поточний, підсумковий семестровий контролю.

Поточний контроль ґрунтується на системі оцінки успішності студентів і проводиться на семінарських заняттях (опитування індивідуальні роботи, тестування), у формі письмових виконаних індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці курсу у вигляді екзамену за загальною сумою отриманих у процесі поточного контролю балів. До екзамену допускаються студенти, що успішно виконали заходи поточного контролю. Екзамен проводиться в усно-письмовій формі та оцінюється в 40 балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Довідник організацій, проектів та програм міжнародної технічної допомоги: (підгот. Програмою USAID РАДА: відповідальність, підзвітність, демократ. парламент, представництво). – К. : Москаленко О. М., 2017. – 74 с. (Програма USAID РАДА).

2. Дягілев О. В. Конституційно-правовий інститут лобізму : вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія / О. В. Дягілев. – Харків : Майдан, 2011. – 251 с.

3. Заяць Н. В. Народне представництво: сутність, суб'єкти та особливості здійснення в Україні : монографія / Н. В. Заяць ; Нац. акад. внутр. справ. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2012. – 299 с.

4. Інформування населення про соціальні та реабіліційні послуги: метод. посіб. / [авт. кол. Т. Семигіна, Г. Коришова, О. Іванова]. – К. : К.І.С., 2013. – 104 с. (Проект Програми розвитку ООН та Міністерства соціальної політики України «Підтримка реформи соціального сектору в Україні»).

5. Калінеску Т. В. Соціальний аудит та інспектування : підручн. / Калінеску Т. В., Шаповалова Т. В., Ліхоносова Г. С. ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 379 с.

6. Малиновська Н. Л. Державно-приватне партнерство як механізм узгодження інтересів соціальних груп на регіональному рівні / Н. Л. Малиновська // Публічне управління та регіональний розвиток. – 2019. – № 4. – С. 400–422.

7. Мацкевич Р. М. Політико-правові засади формування інституту лобізму в Україні : монографія / Р. М. Мацкевич. – Одеса : Фенікс, 2013. – 166 с.

8. Нестерович В. Ф. Конституційно-правові засади інституту лобіювання: зарубіжний досвід та перспективи для України : [монографія] / В. Ф. Нестерович; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2010. – 752 с.

9. Соціальне інспектування [Електронний ресурс] : конспект лекцій з дисципліни «Соціальне інспектування» для студентів напряму підготовки 6.130102 «Соціальна робота» всіх форм навчання / О. В. Мальцева. – Маріуполь : ПДТУ, 2015. – 64 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

10. Вдосконалення процедури проведення земельних аукціонів у м. Хмельницькому: експертний погляд та думка громади : за результатами проекту «Громадське лобіювання змін до порядку проведення земельних аукціонів у м. Хмельницькому» / Асоц. «Поділля Перший», Міжнар. фонд «Відродження». – Хмельницький : [б. в.], 2011. – 41 с.

11. Медико-соціальна допомога дітям, які зазнали насильства в сім'ї: прогр. циклу темат. вдосконал. лікарів / [Онищенко Ю. В.] ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика; Всеукр. громад. центр «Волонтер»; Представництво дит. фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. К. : – К.І.С., 2010. – 120 с.

12. Международные стандарты социального аудита / сост. О. В. Мазурик, Ю. С. Билоног, Е. Г. Ярышева. – Донецк : ЦСА, 2011. – 508 с. – (Библиотека социального аудитора). [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://fullref.ru/job_5d389b1c32136f3d2321a33a294c3b73.html. – Загол. з екрана.

13. Милько В. І. Українське представництво в Державній думі Російської імперії (1906 –1917) : [монографія] / В. Милько ; [відп. ред. О. П. Реснт] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2016. – 395 с.

14. Одінцова О. О. Правове регулювання лобізму в сучасній Україні (загальнотеоретичне дослідження) : монографія / О. О. Одінцова ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк : [ДонНУЕТ], 2011. – 150 с.

15. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей : навч. посіб. / А. Бойко [та ін.] ; ред. Т. Семигіна ; Благодійна організація «Соціальна служба "Віфанія"», Школа соціальної роботи ім. В. І. Полтавця НаУКМА. – К. : Четверта хвиля, 2004. – 216 с.

16. Проблеми легітимації інституту лобіювання в Україні та шляхи їх розв'язання : [матеріали громад. обговорення, м. Київ, 12 жовт. 2009 р.] / Департамент конституційного та адміністративного права, Програма сприяння Парламенту II ; авт.-упоряд. В. Федоренко [та ін.] ; заг. ред. В. Федоренко. – К. : СПД Москаленко О. М., 2009. – 108 с.

17. Система органів та установ, які надають соціальні послуги жертвам насильства в сім'ї в Україні / [упоряд. І. Буяльська; заг. ред. С. Павлиш]. – Запоріжжя : Друк. Світ, 2011. – 16 с.

18. Соціальні послуги в Україні: теоретичні та практичні аспекти / [Ільчук Л. І. та ін.; за заг. ред. Тарабукіної І. І., Ілчука Л. І.]; Центр

***Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі***

персп. соц. дослідж. М-ва соц. політики України та НАН України. – К., Херсон : Журавель, 2011. – 359 с.

19. Соціальне інспектування // Довідник соціального працівника [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://socis.bibl.org.ua/pages-cat-5.html>. – Загол. з екрана.

20. Ясинок М. М. Представництво як міжгалузевий інститут : монографія / М. М. Ясинок, В. А. Кройтор, М. І. Логвиненко. – Суми : Мрія-1, 2006. – 180 с.

ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

1. Державний стандарт денного догляду (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.07.2013 № 452).

2. Стандарт надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.07.2013 № 458).

3. Державний стандарт надання притулку бездомним особам (наказ Міністерства соціальної політики України від 13.08.2013 № 495).

4. Державний стандарт соціальної послуги профілактики (наказ Міністерства соціальної політики України від 10.09.2015 № 912).

5. Державний стандарт соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб (наказ Міністерства соціальної політики України від 19.09.2013 № 596).

6. Державний стандарт догляду вдома (наказ Міністерства соціальної політики України від 13.11.2013 № 760).

7. Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (наказ Міністерства соціальної політики України від 03.04.2015 № 372).

8. Державний стандарт соціальної адаптації (наказ Міністерства соціальної політики України від 18.05.2015 № 514).

9. Державний стандарт соціальної послуги консультування (наказ Міністерства соціальної політики України від 02.07.2015 № 678).

10. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261).

11. Державний стандарт паліативного догляду (наказ Міністерства соціальної політики України від 29.01.2016 № 58).

12. Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (наказ Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198).

13. Державний стандарт соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах (наказ Міністерства соціальної політики України від 31.03.2016 № 318).

***Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі***

14. Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів (установ) (наказ Міністерства соціальної політики України від 29.06.2016 № 1067).

15. Державний стандарт кризового та екстреного втручання (наказ Міністерства соціальної політики України від 01.07.2016 № 716).

16. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації) (наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 № 892).

17. Державний стандарт соціальної послуги соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці (наказ Міністерства соціальної політики України від 21.09.2016 № 1044).

18. Державний стандарт соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування (наказ Міністерства соціальної політики України від 11.08.2017 № 1307).

Додаток 1
до Державного стандарту соціальної
послуги представництва інтересів
(пункт 2 розділу IV)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
надання соціальної послуги представництва інтересів*

I. Інформація про отримувача соціальної послуги

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Вік _____

Стать _____

Сімейний стан _____

II. Додаткова інформація

Дата звернення _____

Прізвище, ім'я, по батькові надавача соціальної послуги _____

III. Інформація щодо необхідності залучення інших фахівців _____

Послуга	Заходи, що становлять зміст послуги	Ресурси (обладнання, інвентар, витратні матеріали)	Періодичність і строк (термін) виконання	Виконавці
Представництво інтересів	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
Моніторинг виконання індивідуального плану/поточне оцінювання результатів, перегляд індивідуального плану (дата проведення, підпис)				
Надавач соціальної послуги		_____ (П. І. Б.)	_____ (підпис)	
Отримувач соціальної послуги		_____ (П. І. Б.)	_____ (підпис)	

* Персональні дані використовуються з метою надання соціальної послуги представництва інтересів, захищаються та обробляються відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Додаток 2
до Державного стандарту соціальної
послуги представництва інтересів
(пункт 1 розділу VIII)

**ОСНОВНІ ЗАХОДИ,
що складають зміст соціальної послуги представництва інтересів,
форми роботи та орієнтовний час для їх виконання**

№ з/п	Назва заходу	Форма роботи, (І / Гр)*	Орієнтовний час виконання, хв. (середній показник)**
1	2	3	4
1	Ведення переговорів від імені отримувача соціальних послуг		
1.1	Сприяння у оформленні соціальних допомог (пільг, субсидій тощо)	І	30 за потреби
1.2	Допомога в оформленні групи інвалідності, пенсій	І	30 за потреби
1.3	Представлення інтересів отримувача соціальної послуги в судових органах та інших органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах	І	за потреби
1.4	Допомога у встановленні опіки над недієздатними та обмежено дієздатними особами; сприяння у влаштуванні дітей до закладів сімейних форм виховання	І	за потреби
1.5	Допомога у розв'язанні міжособистісних конфліктів, групових соціальних конфліктів у громадах постійного або тимчасового перебування	І/Гр	30–60 за потреби
2	Допомога в оформленні або відновленні документів		
2.1	Проведення лекцій, бесід, зустрічей з питань оформлення або відновлення документів, у тому числі повноважень закладів, що ведуть облік бездомних осіб, у сприянні в оформленні або відновленні документів	І/Гр	15/45 за потреби
2.2	Підготовка процесуальних матеріалів для судових органів	І	30–45 разово
2.3	Допомога у складанні заяв, зборі документів (довідок) тощо	І	30–45 разово
2.4	Видача документів (довідок) згідно з повноваженнями (посвідчення про взяття на облік, довідка про прийняття на обслуговування в заклад) тощо	І	10–15 разово

* І – індивідуальна форма роботи; Гр – групова форма роботи.

** Час, необхідний для виконання заходів з надання соціальної послуги представництва інтересів, є орієнтовним; застосовується як середній показник, що може змінюватись з урахуванням ступеня індивідуальної потреби отримувача соціальної послуги.

Продовження табл.

2.5	Допомога у сплаті рахунків за спожиті комунальні послуги тощо	І/Гр	180 за потреби
3	Сприяння в отриманні реєстрації місця проживання або перебування		
3.1	Проведення лекцій, бесід, зустрічей з питань реєстрації місця проживання/перебування в Україні, у тому числі отримання реєстрації місця проживання/перебування за місцезнаходженням центрів обліку бездомних осіб, закладів/установ соціального захисту/обслуговування населення	І/Гр	15/45 за потреби
3.2	Допомога в складанні заяв, зборі документів (довідок, запитів тощо)	I	30–45 разово
4	Допомога у розшуку рідних та близьких, відновленні родинних та соціальних зв'язків		
4.1	Встановлення особи дитини, іншої інформації про неї, її батьків або осіб, які їх замінюють, та найближче оточення	I	60 за потреби згідно з індивідуальним планом
4.2	Сприяння поверненню до місця постійного проживання, поверненню дітей до біологічних сімей	I	60 за потреби згідно з індивідуальним планом
4.3	Допомога в аналізі проблем спілкування у сім'ї отримувача соціальної послуги, виявленні конфліктогенних зон і знаходженні альтернативних шляхів виходу і прийняття рішень	І/Гр	45 за потреби
4.4	Підтримка близьких родичів отримувача соціальної послуги та його найближчого соціального оточення	І/Гр	60 разово
4.5	Формування здатності сім'ї самостійно долати труднощі	І/Гр	45 за потреби
4.6	Кризове втручання та соціальний супровід сім'ї	I	30–60 за потреби згідно з індивідуальним планом
4.7	Формування позитивного способу життя через відновлення особистісного статусу, позитивних звичок, соціальних навичок, трудової кваліфікації, набутих до позбавлення волі	І/Гр	30/60 за потреби згідно з індивідуальним планом
5	Сприяння у забезпеченні доступу до ресурсів і послуг за місцем проживання/перебування, встановленні зв'язків з іншими фахівцями, службами, організаціями, підприємствами, органами, закладами, установами тощо		
5.1	Надання інформації, проведення лекцій, бесід, зустрічей з питань соціального захисту населення	І/Гр	30/60 за потреби згідно з графіком
5.2	Інформування щодо суб'єктів, які надають соціальні послуги, в тому числі притулок, послуги соціальної інтеграції та реінтеграції, підтриманого проживання тощо	І/Гр	15/45 за потреби

**Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі**

Продовження табл.

5.3	Допомога в оформленні документів із соціально-правових питань, питань отримання комунальних, медичних, соціальних послуг	I	15–30 за потреби
5.4	Сприяння в установленні зв'язків з іншими фахівцями, службами, організаціями, підприємствами, органами, закладами, установами тощо	I/Гр	20–30 за потреби
5.5	Сприяння у здобутті освіти, зайнятості, взятті на соціальний квартирний облік, працевлаштуванні тощо	I	60–90 за потреби згідно з індивідуальним планом
5.6	Сприяння у відвідуванні навчальних закладів дітьми та дорослими	I/Гр	30/60 за потреби згідно з індивідуальним планом
5.7	Допомога у влаштуванні до закладів, що надають притулок, закладів соціального обслуговування або соціального захисту населення усіх форм власності	I/Гр	45–60 разово
5.8	Допомога у влаштуванні дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, до закладів/установ сімейних форм виховання	I/Гр	45–60 за потреби
5.9	Сприяння в отриманні медичного обстеження, розміщенні в закладах охорони здоров'я та лікування	I	30–60 за потреби
5.10	Сприяння в отриманні послуг з перекладу, вивчення державної мови, встановлення зав'язків із національно-культурними організаціями, співвітчизниками отримувача послуг із числа національних меншин	I/Гр	60 за потреби
5.11	Сприяння в отриманні адресної натуральної та грошової допомоги тощо	I	20–45 за потреби
5.12	Сприяння в отриманні послуг сурдоперекладача, тифлоперекладача	I/Гр	180 за потреби
5.13	Сприяння в отриманні правових послуг, у тому числі у громадських приймальнях з надання безоплатної первинної правової допомоги, у Координаційному центрі з надання правової допомоги, регіональних центрах з надання безоплатної вторинної правової допомоги	I/Гр	20–45 за потреби
5.14	Супроводження у медичні заклади, відвідування у лікарнях	I/Гр	180 за потреби

ПОКАЗНИКИ

якості соціальної послуги представництва інтересів

1. Кількісні показники:

- кількість скарг та результати їх розгляду (в розрахунку на 30 отримувачів соціальної послуги);
- кількість задоволених звернень про отримання соціальної послуги (% від загальної кількості звернень);
- чисельність працівників, які підвищили рівень кваліфікації (%);
- періодичність здійснення моніторингу якості надання соціальної послуги;
- відповідність установлених показників якості (встановлюється шляхом моніторингу).

2. Якісні показники:

1) адресність та індивідуальний підхід – критерії оцінювання:

- наявність визначення індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги;
- наявність індивідуального плану надання соціальної послуги, що відповідає визначеним індивідуальним потребам отримувача соціальної послуги;
- забезпечення перегляду індивідуального плану надання соціальної послуги відповідно до Державного стандарту.

2) результативність – критерії оцінювання:

- рівень задоволеності соціальною послугою (за оцінками отримувачів соціальної послуги);
- покращення емоційного, психологічного, фізичного стану отримувачів соціальної послуги, позитивні зміни в стані отримувача соціальної послуги в процесі її надання порівняно з періодом, коли соціальна послуга не надавалась;
- проведення опитувань, збирання відгуків (у тому числі з метою виявлення попиту на послуги суб'єкта, що надає соціальну послугу), реагування на скарги отримувачів соціальної послуги та/або їхніх законних представників і робота щодо надання роз'яснень отримувачам соціальної послуги та/або їхнім законним представникам;
- наявність системи заохочення надавачів соціальної послуги, роботу яких позитивно оцінюють отримувачі соціальної послуги;

***Представництво, лобіювання
та інспектування в соціальній роботі***

– проведення внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості надання соціальної послуги.

3) своєчасність – критерії оцінювання:

– прийняття рішення про надання соціальної послуги, визначення індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, підготовка індивідуального плану надання соціальної послуги в установлений строк;

– співвідношення періодичності та термінів надання соціальної послуги, зазначених в індивідуальному плані надання соціальної послуги.

4) доступність і відкритість – критерії оцінювання:

– наявність приміщень, що відповідають вимогам, визначеним цим Державним стандартом;

– наявність стендів з інформацією для отримувачів соціальної послуги про порядок надання, умови та зміст соціальної послуги;

– наявність копій довідника, буклетів та інших інформаційних роздаткових матеріалів (у тому числі на електронних носіях) щодо надання соціальної послуги.

5) повага до гідності отримувача соціальної послуги – критерії оцінювання:

– відгуки отримувачів соціальної послуги про ставлення до них надавачів соціальної послуги;

– повага до гідності отримувачів соціальної послуги та недопущення негуманних і дискримінаційних дій щодо них;

– наявність стендів з інформацією про правозахисні організації та порядок подання і розгляду скарг;

– дотримання принципу конфіденційності.

6) професійність – критерії оцінювання:

– штатний розпис сформовано відповідно до законодавства та з урахуванням спеціалізації суб'єкта, що надає соціальну послугу;

– наявні затверджені посадові інструкції;

– розроблено програму стажування для початківців, які надаватимуть соціальну послугу;

– розроблено графіки проведення навчання, підвищення кваліфікації та атестації соціальних працівників;

– наявність документів/завіренних копій документів про освіту (державного зразка) працівників суб'єкта, що надає соціальну послугу;

– наявність особистих медичних книжок надавачів соціальної послуги та записів про проходження обов'язкових медичних оглядів;

- наявність графіка проведення робочих нарад з питань законодавства у сфері надання соціальної послуги;
- наявність обладнання, інвентарю, витратних матеріалів, робочого одягу тощо, необхідних для надання соціальної послуги представництва інтересів;
- участь фахівців суб'єкта, що надає соціальну послугу, у нарадах, конференціях з обміну досвідом, «круглих столах» тощо, у тому числі за допомогою інтернет-ресурсів.

СЛОВНИК ДО КУРСУ

ІНСПЕКТУВАННЯ. ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про соціальні послуги», «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про органи і служби для дітей та спеціальні установи для дітей», «Про основи соціальної захищеності інвалідів» тощо, Державними стандартами соціальних послуг та іншими нормативно-правовими актами у сфері соціального захисту населення)

Базові соціальні послуги – соціальні послуги, надання яких отримувачам соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII забезпечується Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, а також виконавчими органами сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, створених згідно із законом та перспективним планом формування територій громад і визнаних Кабінетом Міністрів України спроможними в порядку, встановленому законом (далі – ради об'єднаних територіальних громад) *(Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).*

Визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах – збір, узагальнення та аналіз інформації про наявність на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, про їхні потреби у соціальних послугах, на основі результатів яких приймаються управлінські рішення щодо організації надання таких послуг *(Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).*

Вразливі групи населення – особи/сім'ї, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини через вплив несприятливих зовнішніх та/або внутрішніх чинників *(Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).*

Забезпечення найкращих інтересів отримувачів соціальних послуг – дії та рішення, спрямовані на задоволення індивідуальних потреб отримувачів соціальних послуг відповідно до віку, статі, стану

здоров'я, особливостей інтелектуального та фізичного розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної, етнічної та іншої належності, потреб та інтересів дітей, осіб з інвалідністю, осіб, визнаних недієздатними, осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, осіб похилого віку, а також з урахуванням думки отримувачів соціальних послуг, якщо вони за віком, рівнем розвитку та станом здоров'я можуть її висловити (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Індивідуальний план надання соціальної послуги підтриманого проживання бездомних осіб – документ, складений на підставі проведеного комплексного визначення стану індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому зазначено заходи, що здійснюються для надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів та інформація щодо перегляду індивідуального плану (*Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (Наказ Міністерства соціальної політики України 03.04.2015 № 372)*).

Індивідуальний план надання соціальної послуги представництва інтересів (індивідуальний план) – документ, складений на підставі проведеного комплексного оцінювання індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому зазначено заходи, що здійснюються в межах надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів та інформацію щодо перегляду індивідуального плану (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Малозабезпечена особа – особа, середньомісячний сукупний дохід якої за останніх шість календарних місяців, що передують місяцю звернення за наданням соціальних послуг, не перевищує двох прожиткових мінімумів для відповідної категорії осіб. Середньомісячний сукупний дохід особи обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу її сім'ї на кількість членів сім'ї, які включаються до її складу. Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Моніторинг якості надання соціальної послуги підтриманого проживання бездомних осіб – постійний чи періодичний перегляд

Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі

діяльності працівників суб'єкта, який надає соціальну послугу, що має на меті оцінку поточних результатів, виявлення труднощів, визначення проблем, надання рекомендацій для їх усунення (*Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (Наказ Міністерства соціальної політики України 03.04.2015 № 372)*).

Моніторинг якості надання соціальної послуги представництва інтересів – постійний чи періодичний перегляд діяльності працівників суб'єкта, що надає соціальну послугу, метою якого є оцінка поточних результатів, виявлення труднощів, визначення проблем і надання рекомендацій для їх усунення (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Мультидисциплінарна команда – команда, до складу якої включається не менше трьох осіб із числа таких працівників: соціальний працівник, фахівець із соціальної роботи, юрисконсульт, психолог, медичний працівник тощо (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Надавач соціальної послуги – фахівець у сфері надання соціальних послуг, соціальний працівник або мультидисциплінарна команда, які безпосередньо реалізують заходи, що становлять зміст соціальної послуги (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Надавачі соціальних послуг – юридичні та фізичні особи, фізичні особи-підприємці, включені до розділу «Надавачі соціальних послуг» Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Об'єднання надавачів соціальних послуг – громадське об'єднання, засновниками та членами якого є надавачі соціальних послуг, метою діяльності якого є захист прав та інтересів надавачів соціальних послуг (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Об'єднання отримувачів соціальних послуг – громадське об'єднання, засновниками та членами якого є отримувачі соціальних послуг, їхні законні представники, метою діяльності якого є захист прав та інтересів отримувачів соціальних послуг (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Об'єднання працівників системи надання соціальних послуг – громадське об'єднання, засновниками та членами якого є працівники системи надання соціальних послуг, метою діяльності якого є захист

прав та інтересів працівників системи надання соціальних послуг, а також інтересів громадян, пов'язаних із професійною діяльністю у системі надання соціальних послуг (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Отримувач соціальної послуги – особа, сім'я, у тому числі прийомна, дитячий будинок сімейного типу, сім'я опікунів, піклувальників, окрема соціальна група, які перебувають у складних життєвих обставинах, спричинених інвалідністю, віком, станом здоров'я, соціальним становищем, життєвими звичками і способом життя, особа, яка постраждала від торгівлі людьми, особа, яка постраждала від насильства у сім'ї, та потребує надання соціальної послуги або отримує таку послугу (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Отримувач соціальної послуги – повнолітня особа, яка через складні життєві обставини, спричинені соціальним становищем бездомності, потребує надання соціальної послуги або отримує таку послугу (*Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (Наказ Міністерства соціальної політики України 03.04.2015 № 372)*).

Отримувачі соціальних послуг – особи/сім'ї, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, яким надаються соціальні послуги (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Оцінка потреб – процес збору, узагальнення та аналізу соціальними працівниками інформації щодо стану та життєвих обставин об'єкта соціальних послуг з метою визначення видів та обсягів послуг, їх впливу на процес подолання складних життєвих обставин (*Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від №878 –VI*).

Оцінка якості соціальних послуг – результат показників якості наданої соціальної послуги (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Оцінювання індивідуальних потреб – збір та аналіз надавачем соціальної послуги інформації щодо життєвих обставин отримувача соціальної послуги для визначення змісту й обсягу надання соціальної послуги представництва інтересів (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах – аналіз належності особи/сім'ї до вразливих груп населення, її складних життєвих обставин та визначення індивідуальних потреб особи/сім'ї,

Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі

переліку та обсягу соціальних послуг, яких потребує особа/сім'я (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).

Показники якості соціальних послуг – сукупність індикаторів, що використовуються для оцінювання процесу та результатів діяльності надавача соціальних послуг на відповідність встановленим вимогам та результативності соціальних послуг щодо профілактики складних життєвих обставин, подолання або мінімізації їх негативних наслідків для осіб/сімей, які перебувають у таких обставинах (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).

Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг – автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, використання, знеособлення і знищення визначених цим Законом даних про надавачів та отримувачів соціальних послуг (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).

Система надання соціальних послуг – це правова основа, принципи, способи і форми надання соціальних послуг, сукупність суб'єктів, що взаємодіють на всіх етапах організації надання соціальних послуг (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).

Складні життєві обставини – обставини, що негативно впливають на життя, стан здоров'я та розвиток особи, функціонування сім'ї, які особа/сім'я не може подолати самотійно (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII).

Соціальна послуга підтриманого проживання – комплекс заходів з надання допомоги повнолітнім бездомним особам, які працюють або мають інше постійне легальне джерело доходу, недостатнє для оренди (наймання), купівлі житла, спрямований на створення соціально-побутових умов для їх самотійного проживання і захист прав та інтересів осіб, які отримують таку послугу (Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (Наказ Міністерства соціальної політики України 03.04.2015 № 372)).

Соціальна послуга представництва інтересів (соціальна послуга) – надання допомоги особам, сім'ям, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом здійснення заходів, спрямованих на подолання/пом'якшення складних життєвих обставин, згідно з визначеними потребами (Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)).

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю – діяльність уповноважених органів, підприємств, організацій та установ, що

здійснюють соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, а також фахівців з соціальної роботи та волонтерів, яка спрямована на соціальну підтримку сімей, дітей та молоді, забезпечення їхніх прав і свобод, поліпшення якості життєдіяльності, задоволення інтересів та потреб (*Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від №878-VI*).

Соціальне замовлення – засіб регулювання діяльності у системі надання соціальних послуг шляхом залучення на договірній основі надавачів соціальних послуг для задоволення потреб осіб/сімей у соціальних послугах відповідно до результатів визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Соціальне інспектування – система заходів, спрямованих на виявлення, здійснення аналізу, нагляду за умовами життєдіяльності сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, моральним, фізичним і психічним станом дітей та молоді, оцінку їх потреб, контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи (*Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від №878-VI*).

Соціальні послуги – дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають. Особи/сім'ї можуть надаватися одна або одночасно декілька соціальних послуг. Порядок організації надання соціальних послуг затверджується Кабінетом Міністрів України (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

Суб'єкт, що надає соціальну послугу підтриманого проживання бездомної особи – підприємства, установи, організації, заклади незалежно від форми власності, фізичні особи-підприємці, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги (*Державний стандарт підтриманого проживання бездомних осіб (Наказ Міністерства соціальної політики України 03.04.2015 № 372)*).

Суб'єкт, що надає соціальну послугу – підприємство, установа, організація, заклад незалежно від форми власності, фізична особа-підприємець, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги (*Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів (наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261)*).

Супервізія – професійна підтримка працівників, які надають соціальні послуги, спрямована на подолання професійних труднощів, аналіз та усунення недоліків, вдосконалення організації роботи, стимулювання мотивації до роботи, дотримання етичних норм та стандартів надання соціальних послуг, запобігання виникненню професійного вигорання, забезпечення емоційної підтримки. Методичні рекомендації щодо супервізії затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення (*Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019, № 2671-VIII*).

АДВОКАСІ. ЛОБІЮВАННЯ

(Конституційних основ лобістської діяльності прямо не передбачено в Конституції України, але є ряд норм, з яких випливає відповідне право громадян. На даний час діяльність у сфері адвокатури також не регулюється законодавством України. У цій сфері суспільних правовідносин застосовується Конституція України, Цивільний кодекс України, Закони України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації» тощо)

Терміни вживаються у значеннях, визначених законопроектами: *Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60052. – Загол. з екрана; Про лобіювання : Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60191. – Загол. з екрана; Про публічну адвокацію : Законопроект № 5661 від 19.01.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60943. – Загол. з екрана; Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень : Законопроект № 7129 від 20.07.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62573. – Загол. з екрана (Джерело вказано в дужках).*

Адвокати – діяльність суб'єкта адвокаційної діяльності, спрямована на підтримку прийняття, зміни або скасування законів, інших нормативно-правових актів, формування їх проектів, органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, а також депутатами усіх рівнів (*Про публічну адвокацію: Законопроект № 5661 від 19.01.2017*).

Договір про надання послуг з адвокаційної діяльності – правочин, що вчиняється між суб'єктом адвокаційної діяльності та замовником (замовниками) послуг з адвокатури з метою здійснення представницьких функцій в інтересах замовника та за його рахунок перед органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, депутатами усіх рівнів з метою прийняття рішень: законів, інших нормативно-правових актів, змін до них, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом (*Про публічну адвокатуру: Законопроект № 5661 від 19.01.2017*).

Договір про надання послуг з лобізму – правочин, що вчиняється між суб'єктом лобізму і замовником (замовниками) послуг з лобізму з метою здійснення представницьких функцій в інтересах замовника та за його рахунок перед органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, депутатами усіх рівнів з метою прийняття рішень: законів, інших нормативно-правових актів, змін до них, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом (*Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016*).

Договір про надання послуг з лобіювання – домовленість в письмовій формі, за якою одна сторона – суб'єкт лобіювання, зобов'язується надати іншій стороні – замовнику лобіювання послуги з лобіювання на умовах і в порядку, що визначені таким договором, а замовник лобіювання зобов'язується оплатити надання послуг з лобіювання та витрати, пов'язані з виконанням цього договору (*Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017*).

Договір про надання послуг з лобіювання – угода, що вчиняється між суб'єктом лобіювання і замовником (замовниками) послуг з лобіювання з метою врегулювання питань надання таких послуг (*Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016*).

Єдиний державний реєстр суб'єктів адвокаційної діяльності – реєстр, що ведеться Міністерством юстиції України, до якого вносяться відомості щодо організацій, які здійснюють адвокаційну діяльність та фізичних осіб, які безпосередньо здійснюють адвокаційну діяльність (*Про публічну адвокатуру: Законопроект № 5661 від 19.01.2017*).

Замовник лобіювання – фізична або юридична особа, яка є стороною договору про надання послуг з лобіювання, на замовлення якої суб'єкт лобіювання за винагороду, надає послуги з лобіювання

Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі

(Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017).

Замовник послуг з адвокації – фізична або юридична особа, яка є стороною договору про надання послуг з адвокації, на замовлення якої суб'єкт адвокаційної діяльності за винагороду надає послуги з адвокації, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом та іншими Законами України *(Про публічну адвокацію: Законопроект № 5661 від 19.01.2017).*

Замовник послуг з лобізму – фізична або юридична особа, яка є стороною договору про надання послуг з лобізму, на замовлення якої суб'єкт лобізму за винагороду надає послуги з лобізму, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом та іншими Законами України *(Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016).*

Замовник послуг з лобіювання – фізична або юридична особа, яка є стороною договору про надання послуг з лобіювання, на замовлення якої суб'єкт лобіювання за винагороду, або без неї, надає послуги з лобіювання *(Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016).*

Звіт про адвокацію – офіційний звіт суб'єкта адвокаційної діяльності, який складається і оприлюднюється за наслідками проведення діяльності з адвокації та містить відомості про суть адвокації, здійснені заходи, проведені зустрічі, понесені витрати та отримані прибутки *(Про публічну адвокацію: Законопроект № 5661 від 19.01.2017).*

Комунікація з метою лобіювання (лобістський контакт) – метод лобіювання, спрямований на передачу інформації між суб'єктом лобіювання з одного боку та суб'єктами владних повноважень, їх співробітниками, посадовими особами, керівним складом щодо предмету лобіювання (в усній або письмовій формі, з використанням засобів наочного донесення інформації, електронного зв'язку, соціальних мереж тощо) *(Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017).*

Лобізм – професійна діяльність суб'єкта лобізму, спрямована на просування законів, інших нормативно-правових актів, їх проектів під час процесу розробки, прийняття, скасування або зміни їх органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, депутатами усіх рівнів; представництво та захист інтересів замовника послуг з лобізму *(Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016).*

Лобіювання – вплив суб’єкта лобіювання на діяльність Верховної Ради України, її посадових осіб, народних депутатів України під час процесу розробки, прийняття, скасування або зміни ними нормативно-правових актів (*Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016*).

Лобіювання – підприємницька діяльність суб’єктів лобіювання, що провадиться методами лобіювання, не забороненими законодавством, з метою впливу на суб’єкти владних повноважень в процесі здійснення ними нормотворчої функції (розробки, прийняття, зміни або скасування нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії) (*Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб’єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017*).

Об’єкт адвокаційної діяльності – орган державної влади або місцевого самоврядування, посадова особа органу державної влади або місцевого самоврядування, депутат Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради, сільський, селищний, міський голова, член Кабінету Міністрів України, Президент України та інші особи, що є суб’єктами владних повноважень, за винятками, встановленими цим Законом (*Про публічну адвокацію: Законопроект № 5661 від 19.01.2017*).

Об’єкт лобізму – органи державної влади України, органи місцевого самоврядування України, інші суб’єкти владних повноважень України, їх посадові та службові особи, депутати усіх рівнів за виключенням обмежень, встановлених цим Законом (*Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016*).

Об’єкт лобіювання – правотворчість у Верховній Раді України та її органах (*Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016*).

Об’єкт лобіювання – нормотворча діяльність суб’єктів владних повноважень, перелік яких визначений цим Законом (*Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб’єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017*).

Оплатна публічна акція – метод впливу на об’єкти лобіювання, спрямований на проведення публічного заходу, за підготовку, організацію, координацію, проведення, спонукання до участі в якій та/або за участь в якій отримується/передається винагорода (включаючи мітинг, блокування, демонстрацію, ралі, перебіг, зібрання, зустріч, флеш-моб, пікет, марш, проходження колон, інші публічні дії, петицію, плакат, публікацію в засобах масової інформації, мережі Інтернет, лист, повідомлення в електронній чи іншій формі тощо) (*Про забезпечення*

Представництво, лобіювання та інспектування в соціальній роботі

прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017).

Послуги з адвокації – діяльність суб'єкта адвокаційної діяльності щодо представництва та захисту інтересів замовника послуг, що здійснюється шляхом взаємодії суб'єкта адвокаційної діяльності з органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, депутатами усіх рівнів з метою прийняття рішень під час процесу розробки, прийняття, скасування або зміни ними нормативно-правових актів чи спонукання до прийняття нормативно-правових актів, розроблених замовником та/або власних нормативно-правових актів (*Про публічну адвокацію: Законопроект № 5661 від 19.01.2017*).

Послуги з лобізму – діяльність суб'єкта лобізму щодо представництва та захисту інтересів замовника послуг з лобізму, що здійснюється шляхом взаємодії суб'єкта лобізму з органами державної влади України, органами місцевого самоврядування України, іншими суб'єктами владних повноважень України, їх посадовими та службовими особами, депутатами усіх рівнів з метою прийняття рішень під час процесу розробки, прийняття, скасування або зміни ними нормативно-правових актів чи спонукання до прийняття нормативно-правових актів, розроблених замовником та/або власних нормативно-правових актів (*Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016*).

Предмет лобізму – нормативно-правові акти та їх проекти органів державної влади України, органів місцевого самоврядування України, інших суб'єктів владних повноважень України, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом; постанови Пленумів судів з питань узагальнення застосування законодавства України (*Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016*).

Предмет лобіювання – будь-яке рішення (нормативно-правові акти чи правові акти індивідуальної дії, включаючи їх проекти) суб'єктів владних повноважень, щодо яких можливе лобіювання відповідно до цього Закону (*Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017*).

Предмет лобіювання – закони та інші правові акти Верховної Ради України (*Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016*).

Суб'єкт лобізму (лобіст) – будь-яка фізична особа-громадянин України, яка постійно проживає в Україні протягом не менше п'яти років, або юридична особа – резидент України, зареєстрована в установленому

законодавством порядку, за виключенням обмежень, встановлених цим Законом (*Про лобізм: Законопроект № 5144 від 20.09.2016*).

Суб'єкт лобіювання – фізична особа-підприємець (лобіст) або юридична особа, які здійснюють підприємницьку діяльність з лобіювання, що зареєстровані в Державному реєстрі лобіювання в порядку, визначеному цим Законом, та діють від імені Замовника на підставі договору про надання послуг з лобіювання або від власного імені (*Про забезпечення прозорості та законності комунікації з суб'єктами владних повноважень: Законопроект № 7129 від 20.07.2017*).

Суб'єкт лобіювання (лобіст) – будь-яка фізична або юридична особа, а також особа, що здійснює лобіювання від імені суб'єкта лобіювання, зареєстрована у встановленому законодавством порядку та внесена до Електронного реєстру суб'єктів лобіювання (*Про лобіювання: Законопроект № 5144-1 від 05.10.2016*).

Навчальне видання

**Малиновска
Наталя Леонідівна**

**ПРЕДСТАВНИЦТВО, ЛОБЮВАННЯ
ТА ІНСПЕКТУВАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ**

**Методичні рекомендації
для спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Випуск 311

Редактор *А. Бурмус*.
Технічний редактор *О. Петроченко*. Комп'ютерна верстка *Н. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*. Фальцювально-палітурні роботи *О. Мішалкіна*.

Підп. до друку 18.12.2020
Формат 60×84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 3,48. Обл.-вид. арк. 2,63.
Тираж 5 пр. Зам. № 6053.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50 –03 –32, 8 (0512) 76 –55 –81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.